

OTSUS

19.02.2018 nr 5-5/2018-014

Koondumisele nr 3/2018 aktsiaselts AQUA MARINA / Kaubserv Investeeringud OÜ osa loa andmine

Koondumine

22.01.2018 esitas aktsiaselts AQUA MARINA Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid aktsiaselts AQUA MARINA ja Kaubserv Investeeringud OÜ 12.01.2018 kinnistu võlaõigusliku müügilepingu. Lepingust tulenevalt omandab aktsiaselts AQUA MARINA Tallinnas Kristiine linnaosas Linnu tee 64 asuva kinnistu (katastritunnus 78407:701:0100) koos selle oluliste osade ja päraldistega. Kinnistul asub Kaubserv Investeeringud OÜ-le kuuluv 5+ KÜTUS kaubamärgi all tegutsev tankla, mille puhul on tegemist ettevõtja osaga konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 3 tähenduses.

Tehingu tulemusena kuulub Kaubserv Investeeringud OÜ osa koondumise teate esitanud ettevõtja aktsiaselts AQUA MARINA valitseva mõju alla KonkS § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 23.01.2018 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks aktsiaselts AQUA MARINA ja Kaubserv Investeeringud OÜ.

Aktsiaselts AQUA MARINA (registrikood 10120426) on valdusettevõtja, mis kuulub füüsiliste isikute Andres Linnas (isikukood 36711122712) ja Antti Moppel (isikukood 36812252714) ühise valitseva mõju alla. Aktsiaseltsi AQUA MARINA põhitegevusalaks on temale kuuluvate väärtpaberi- ja kinnisvarainvesteeringute haldamine. Aktsiaseltsi AQUA MARINA valduses on tanklad (teenindusjaamad),

mida ta välja rendib. Aktsiaseltsi AQUA MARINA valitseva mõju alla kuulub OÜ Velmares, mille põhitegevuseks on kinnisvara ja investeringute haldamine. AS Aqua Marina omab 50% osalust aktsiaseltsis Olerex (edaspidi Olerex), mille ülejäänud 50% aktsiakapitalist jaguneb võrdsetes osades (25% ja 25%) aktsiaseltsi AQUA MARINA aktsionäride Andres Linnase ja Antti Moppeli vahel. Sellest tulenevalt on Olerex Andres Linnase ja Antti Moppeli ühise valitseva mõju all, mistõttu käsitletakse antud koondumise menetlemisel aktsiaseltsi AQUA MARINA ja Olerexi ühe ettevõtjana ning nimetatakse edaspidi Olerexiks.

Olerexi põhitegevusalaks on mootorikütuste jae- ja hulгимүүк ning teenindusjaamades auto- ja toidukaupade müük, haagiste rent, toitlustamine, autopesu ning kohustusliku liikluskindlustuse vahendamine. Olerexi tanklaketti kuulub 95 täisteenindusjaama ja automaattanklat üle Eesti.

Kaubserv Investeeringud OÜ kuulub füüsilise isiku Peeter Allas (isikukood 37106150254) valitseva mõju alla. Samuti kuulub Peeter Allas'e valitseva mõju alla osühing Kaubserv. Kaubserv Investeeringud OÜ põhitegevuseks on Tallinnas Linnu tee 64 asuva kinnistu üürileandmine. Osühingu Kaubserv põhitegevuseks on mootorikütuste jaemүүк sellel aadressil paiknevas 5+ KÜTUS tanklas.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületasid 6 000 000 eurot ja kummagi koondumise osalise käibed ületasid 2 000 000 eurot. Seega kuulub käesolev koondumine kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 "Koondumise teate esitamise juhend" § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 "Koondumise teate esitamise juhend" § 8 lg 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ja mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv

ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osaliste tegevuste vahel tekib horisontaalne kattuvus mootorikütuste jaemüügi osas. Konkurentsiameti varasema praktika kohaselt ei ole mootorikütuste jaemüügi tanklate koondumisel ja selle mõjude hindamisel vaja eristada bensiini ja diislikütuse jaemüügi kaubaturgu (olguigi, et erinevad mootorid tarbivad erinevat kütust) või veelgi detailsemat jaotust, sõltuvalt bensiini oktaanarvust. Kõik kütusetanklad konkureerivad omavahel üldisel mootorikütuste jaemüügi kaubaturul. Oma viimastes mootorikütuste kaubaturgu käsitlevates koondumise otsustes ei ole Konkurentsiamet arvestanud alternatiivseid mootorikütuseid (LPG autogaas, CNG maagaas ja elektriautode kiirlaadimisjaamad) ning erimärgistatud diislikütust mootorikütuste jaemüügi kaubaturu hulka. Ka käesoleva koondumise puhul arvestab Konkurentsiamet kaubaturul käibivateks kaupadeks bensiini ja diislikütuse ning ei arvesta kaubaturu hulka LPG-d, CNG-d, elektriautode kiirlaadimisjaamasid ja erimärgistatud diislikütust.

Oma viimastes mootorikütuste kaubaturgu käsitlevates otsustes on Konkurentsiamet hinnanud koondumise mõju nii üleriigiliselt kui ka lokaalsetel territooriumitel, mis katavad ala ligikaudu kuni 10 minuti autosõidu raadiuses koondumise osaliste tanklatest linnades ning ligikaudu kuni 20 minutilise autosõidu raadiuses maapiirkondades. Käesoleva koondumise puhul hindab Konkurentsiamet samuti koondumise mõju kogu Eesti territooriumil ning arvestades, et omandatav tankla asub Tallinna linnas, siis lisaks ligikaudu 10 minuti autosõidu raadiuses koondumise osaliste tanklatest.

Lisaks mootorikütuste jaemüügile tegeleb Olerex ka mootorikütuste hulgimüügiga. Olerexi poolt teostatava mootorikütuste hulgi- ja jaemüügi vertikaalse mõju hindamisel on oluline arvestada, et Olerex on ka ise mootorikütuste hulgi ostja. Valdav enamus Eestis edasi müüdavast mootorikütusest imporditakse Leedust Orlen Lietuva rafineerimistehasest ja Soomest Neste Oyj Porvoo rafineerimistehasest. Arvestades, et Olerexi osatähtsus mootorikütuste tarnijana teistele mootorikütuste jaemüüjatele on marginaalne, ei ole tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga ning antud koondumise menetlemisel puudub vajadus piiritleda mootorikütuste hulgimüügi kaubaturgu.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Mootorikütuste jaemüük Eestis

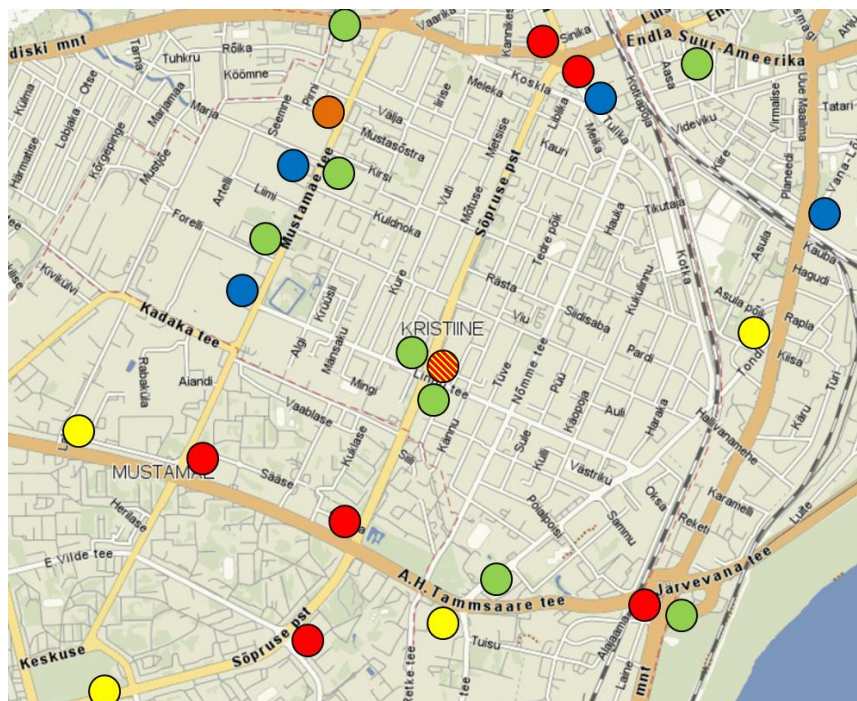
Olerex on tanklate arvu poolest üks suurematest ja müügitulu poolest kõige suurem tanklakett Eestis. Alljärgnevas tabelis on esitatud suuremate tanklakettide tanklate arv Eesti ja ligikaudsed turuosad müügitulude võrdluses tuginedes Konkurentsiameti andmetele.

	Tanklate arv Eestis	Turuosa kogu müügitulust Eestis
Olerex	95	27%
Circle K	77	[20 – 30]%
Neste	60	[10 – 20] %
Alexela	98	[10 – 20] %

Käesoleva koondumise tulemusel lisandub Olerexile üks tankla ning turuosa müügitulude võrdluses suureneb ligikaudu 1% võrra. Arvestades Olerexi turuosa, selle vähest muutust koondumise tulemusel ning tugevate konkurentide olemasolu, ei saa Olerex koondumise tulemusel tegutseda sõltumatult konkurentidest. Seetõttu ei kahjusta koondumine konkurentide mootorikütuste jaemüügil Eestis.

Mootorikütuste jaemüük Tallinnas Kristiine piirkonnas

Koondumisega omandatav 5+ KÜTUS kaubamärgi all tegutsev tankla asub Tallinnas Kristiine linnaosas aadressil Linnu tee 64. Selle tankla lähimbruses asub palju konkureerivaid tanklaid, sh Olerexi tanklad (vt alltoodud kaarti).

Selgitus: Olerex – kollane; 5+ KÜTUS – triibuline; Circle K – punane; Neste – roheline; Alexela – sinine ja Eco – pruun.

Arvestades konkureerivate tanklate rohkest Tallinnas Kristiine piirkonnas ei teki koondumise tulemusel Olerexil võimalust tegutseda konkurentidest sõltumatult. Seega ei kahjusta koondumine konkurentsi selles piirkonnas.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba aktsiaseltsi AQUA MARINA ja Kaubserv Investeeringud OÜ osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Peadirektor
Märt Ots

Konkurentsiameti 19.02.2018 otsuse nr 5-5/2018-014 ärikiri on samane originaaliga.

/Veiko Ilves/ 19.02.2018